

Kāpēc bibliotekāram nepieciešama andragoga kompetence?

Dženija Dzirkale-Maļavkina
LNB Kompetenču attīstības centrs

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Andragogy: virtual learning environment for librarians
2015-1-LT01-KA204-013460

VILNIAUS APSKRITIES
ADOMO MICKEVIČIAUS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

JELGAVAS
PILSĒTAS
BIBLIOTĒKA

Innovative
Community
Centres
Association

Profesionālās kompetences jēdziens

- **Profesionālā kompetence** kā jēdziens ir *David McClelland* 1960-tajos gados ieviests jēdziens, lai aprakstītu zināšanas, prasmes un attieksmes, kas parādās specifiskā uzvedībā, rakstura īpašībās, vērtībās un motīvu dispozīcijās, izpildot kādu darbu vai lomu
- Vēsturiski iezīmējas trīs jēdziena pamatnozīmes: -
 - 20.gs. 70.- 80. gados - **kompetence kā** izmērāma un pārbaudāma rezultatīvā **prasme**, kuru var konstatēt kāda mācību posma noslēgumā
 - 20.gs. 80.- 90. gados – **kompetence kā kvalifikācija**: zināšanu, prasmju un attieksmju komplekss, kas nepieciešams konkrētas profesionālās darbības veikšanai
 - Pēc 20.gs. 90-tajiem gadiem – **kompetence kā** analītiska **kategorija**, kas tiek lietota subjekta konkrētas darbības kvalitātes līmeņa noteikšanai

Tagad ES pieņemtais skaidrojums – **profesionālā kompetence ir** profesionālās darbības veikšanai nepieciešamo zināšanu, prasmju un atbildības **raksturojums** noteiktā darba situācijā

Andragoga kompetence

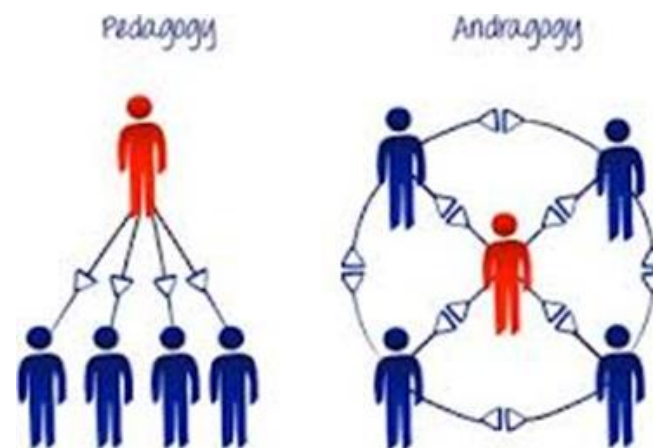
Pieaugušo izglītošanai nepieciešamo zināšanu, prasmju un atbildības raksturojums noteiktā darba situācijā

Darba situācija – bibliotekārs kā
pieaugušo izglītotājs bibliotēkā
vai ārpus tās

Andragoģija

- Teorētiķiem ir dažāda izpratne un interpretācija par andragoģiju
- Vieni uzskata, ka tā ir pedagoģiska disciplīna, citi - tā ir autonoma zinātne, kuras ietvaros veidojas teorija par pieaugušo izglītības vispārējiem mācīšanas un mācīšanās pamatiem, bet vēl citi redz to kā metodi vai modeli pieaugušo izglītībā

Izglītojamais - pieaugušais

- Ekonomiski aktīvs cilvēks, darba meklētāju ieskaitot
- Sabiedrības struktūra pagastā, pilsētā, novadā
- Dažādība -

vecums,
sociālais stāvoklis,
izglītības līmenis,
profesionālā darbība,
sabiedriskā darbība,
dzīvesveids

Mācību saturs

Unikalitāte, oriģinalitāte – nedublēt to, ko māca citi (plus)

Bibliotēkā uz vietas esošie resursi (plus)

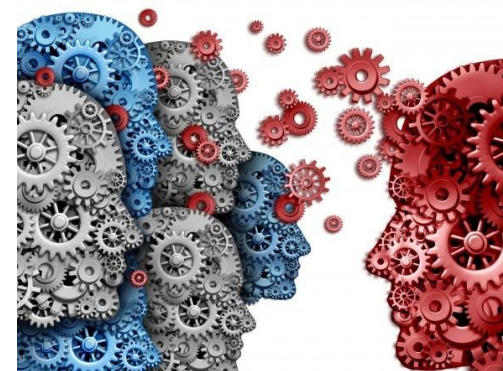
Attālināti pieejamie resursi (plus)

Bibliotekāra rīcībā esošie rīki (plus)

Bibliotekāra zināšanas un prasmes (plus)

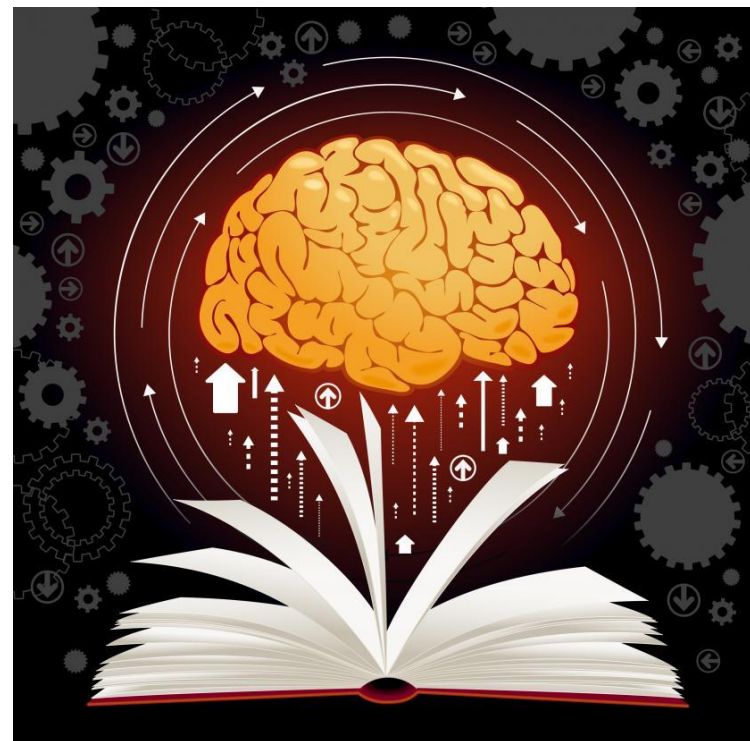
= (vienāds)

iespējas - **zināšanu un prasmju pārnese**

Rezultāts

- Jaunas zināšanas
- Izpratne par lietām un procesiem
- Domāšanas attīstība
- Māka patstāvīgi darīt un rīkoties jaunās situācijās
- Tūlītēja pielietošana personīgajām un profesionālajām vajadzībām

Kas, kā, kāpēc jādara?

- ... lai radītu interesantu, saistošu izglītības programmu
- ... lai izstrādātu atbilstošu saturu
- ... lai definētu sasniedzamos rezultātus
- ... lai izvēlētos pareizas mācību metodes un paņēmienus
- ... lai organizētu mācību procesu
- ... lai vērtētu mācību procesu un mācību rezultātus
- ... lai sniegtu motivējošu atbalstu izglītojamajiem
-

Atbildes meklējamās andragoģijā